

Teğmenlere ceza istenemez

Prof. Dr. Dođan SOYASLAN

18.11.2024 – Cumhuriyet gazetesi

Harp okullarını bitiren teğmenler, yemin töreninde “Mustafa Kemal’in askerleriyiz” sözleri ile haykırdılar. Mustafa Kemal de Harbiyelidir ve geleneksel olarak her törende anılır. Yemin töreni gelenekseldir. Kılıç çatan genç teğmenler Mustafa Kemal’in eylemleri ve söylemleri doğrultusunda hareket edeceklerine yemin etmişlerdir.

Onlar için Mustafa Kemal; çocukluğunda üç kardeşini ve babasını kaybetmiş, annesine ve kardeşine sahip çıkmış, askeri lise ve Harbiye’den sonra 1905’te kurmay yüzbaşı olmuş, hasta haliyle 1911’de Trablusgarp’a gönüllü olarak gitmiş, gözünden yaralanmış, Boğazları geçmek İstanbul’u işgal etmek isteyen güçlerin yenilgisinde büyük rolü olmuş, ülke işgal edilince Türk halkına önderlik ederek 1919 yılı mayışhaziran aylarında Samsun’dan Amasya’ya gelmiş, oradan halkı direnmeye çağırılmış, ErzurumSivas kongrelerinden (Eylül 1919) sonra 23 Nisan 1920’de TBMM’nin toplanmasını sağlamış, Sevr Anlaşması’nı kabul eden padişah hükümetine isyandan dört defa idama mahkûm olmuş, Türk ordusuna başkomutanlık yaparak düşmanı yurttan atmış, ülkeyi Arap ilkçağı değerlerine göre idare eden din adamlarının elinden almış, egemenliği halkın bizzat kendisine vermiş, akla, bilime, analitik düşünceye dayanan bir kültürel yapı oluşturmuş, Türk halkını uykudan uyandırarak Cumhuriyeti ilan etmiştir.

‘CEZALANDIRIN’ TALİMATI

Teđmenler Mustafa Kemal’in yaptığı gibi bu ülkenin toprak bütünlüğü, özgürlükçü Cumhuriyeti korumak için gerekirse canlarını feda edeceklerini haykırmışlardır. Aslında bu idealizmi kutlamak gerekir. Cumhuriyete sahip çıkmak her Türkün görevidir. Kimsenin özgürlüğü istememe, aklını kullanmama özgürlüğü yoktur.

Bir hukuk devletinde (eğer varsa) disiplin suçu veya genel suç işlendiğinde hukuk düzeninin gereği ilgili kurumlar harekete geçer, idari ve adli prosedür içinde savunmalar alınır, suçlular cezalandırılır. Olayda Milli Savunma Bakanlığı konuyla ilgili herhangi bir soruşturma açılmadığını açıkladıktan on gün sonra cumhurbaşkanı, “Mustafa Kemal’in askerleriyiz” cümlesini haykıranların cezalandırılacaklarını söyledi.

Cumhurbaşkanının bu sözleri Milli Savunma Bakanlığı'na ve yargı kurumlarına "Teğmenleri cezalandırın" talimatı anlamına gelmektedir. İlgili kamu görevlileri ya cezalandıracaklar ya da görev yerlerinden olacaklardır.

Böyle bir emir ve telkin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde ifadesini bulan bağımsız ve tarafsız kurum ve mahkemelerde yargılanma hakkını ihlal etmektedir. Anayasanın 138/2 maddesinde ifadesini bulan hiçbir organın mahkemelere talimat veremeyeceği ilkesine aykırıdır.

İSLAM HUKUKUNA GÖNDERME

Ayrıca kanunsuz emir niteliğindedir. Konusu suç oluşturan emri veren de yerine getiren de sorumludur (AY md. 137/2). Teğmenleri cezalandıracak olanlar TCK 257 ve 117 maddelerini ihlal eder nitelikte suç işlemiş olacaklardır.

Cumhurbaşkanının teğmenlerin cezalandırılmasını istemesi, İslam hukukundaki tazir hakkına dayanır. Tazir hakkına dayanan cezalandırma siyasi hava ve menfaate göredir. İlkçağ toplumlarına hastır. İçeriği belirsiz ve öngörülemez olduğundan, olay gerçekleşikten sonra suç ortaya çıkarılıp cezalandırıldığından kanunilik ilkesini ihlal eder. 21. yüzyıl toplumlarında böyle bir cezalandırma kabul edilemez. Hukuk güvenliğini ortadan kaldırmaktadır.

Cumhurbaşkanının baskısı (emri) ile verilen cezalar yok hükmünde olacaktır. Gün gelir o yokluk tespit olunur. Cezayı verenler kendileri cezalandırılır. Mustafa Kemal'in kurduğu Cumhuriyet sayesinde ülkeyi 23 yıl idare edeceksiniz, Cumhuriyet için canımızı vereceğiz diyenleri cezalandıracaksınız. Bu tutarlı bir tavır değildir.